

Gemeente Zeewolde
T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Verzending per email aan:
College van Burgemeester en Wethouders: info@zeewolde.nl
Gerrit Hoefakker: g.hoefakker@meerinzicht.nl; Edwin Grotenhuis: e.grotenhuis@meerinzicht.nl

DATUM 23 mei 2019
BETREFT Jaarverslag Archivaris voor de gemeente Zeewolde en Verslag Archief KPI's 2018
Kenmerk: U2019-34

Geacht College,

Conform artikel 15 en 16 van uw Archiefverordening 2018 breng ik met deze brief graag verslag uit over de ontwikkelingen inzake het informatiebeheer bij de Gemeente Zeewolde over het jaar 2018. Uw College zal dit jaarverslag kunnen gebruiken ter verantwoording aan de gemeenteraad, zoals bepaald is in artikel 17 van uw Archiefverordening.

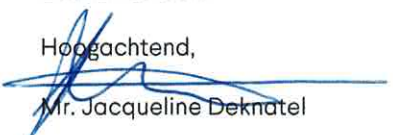
De verslaglegging betreft in de eerste plaats het toezicht over de nog niet-overgebrachte archiefbescheiden van de gemeente. De uitdagingen die gepaard gaan met het beheer van digitale informatiestromen vormen in dit kader een belangrijk aandachtspunt. Uiteraard zal ik ook een update geven van het beheer van uw gemeentelijke archiefbewaarplaats bij ons in Het Flevolands Archief.

Als bijlage bij dit jaarverslag over 2018 treft u tevens het verslag over de Archief Kritische Prestatie Indicatoren. Dit KPI-verslag wordt door de Provincie gebruikt als informatiebron voor het interbestuurlijk toezicht. Voorgaande jaren is het KPI-verslag verslag separaat aan het College aangeboden. Dit jaar is uit hoofde van efficiëntie ervoor gekozen om de rapportage over de Archief KPI's mee te zenden met het jaarverslag. De KPI-verslaglegging bevat een verdere verdieping op de onderwerpen die in het jaarverslag aan de orde komen.

Allereerst zal worden belicht welke ontwikkelingen en verbeteringen hebben plaatsgevonden op het gebied van het informatie- en archiefbeheer ten opzichte van 2017. Ik grijp daarbij terug op de aanbevelingen en actiepunten die uit de verslaglegging over 2017 naar voren zijn gekomen. Daarnaast zal ik enkele aanbevelingen doen om het informatiebeheer in uw gemeente in de toekomst nog verder te kunnen optimaliseren.

Indien u nog vragen heeft over het bovenstaande, dan ben ik uiteraard graag bereid deze te beantwoorden.

Hoogachtend,

Mr. Jacqueline Deknatel

Archivaris voor de Gemeente Zeewolde

Bijlage: verslag Archief KPI gemeente Zeewolde 2018

Jaarverslag 2018 – Toezicht Informatiebeheer Gemeente Zeewolde

Ontwikkelingen ten opzichte van 2017

In 2018 heeft de Gemeente Zeewolde gedeeltelijk opvolging kunnen geven aan de actiepunten uit de verslaglegging over 2017:

- Een concept Besluit Informatiebeheer is in mei 2018 ter beoordeling aan de gemeentearchivaris voorgelegd. Door het vertrek van de archivaris en het invullen van de vacature heeft de beoordeling van het concept enige vertraging opgelopen. De verwachting is dat het geactualiseerde Besluit Informatiebeheer medio 2019 bekrachtigd zal worden.
- Het overzicht van de instellingen die gemeentelijke taken uitvoeren is in grote lijnen aanwezig, maar moet nog compleet gemaakt worden, waarbij ook de afspraken omtrent informatiebeheer in kaart worden gebracht.
- De gemeente Zeewolde beschikt over een actueel, compleet en logisch overzicht van archiefbescheiden. Dit overzicht zal nog naar de archivaris toegestuurd worden.
- De toepassing van een kwaliteitssysteem is een wettelijke verplichting die voortvloeit uit artikel 16 Archiefregeling. De gemeente Zeewolde werkt sinds 2015 aan de ontwikkeling van een kwaliteitssysteem. Het systeem zal kunnen bijdragen aan de planmatige verbetering van het informatiebeheer bij de gemeente. Hoewel de gemeente aan geeft dat het archiefbeheer voldoet aan de eisen van het kwaliteitssysteem, ontbreekt een nadere omschrijving van geformuleerde eisen en de actuele stand van zaken.
- De ontwikkeling en implementatie van een metadataschema maakt deel uit van het kwaliteitssysteem. De archivaris adviseert om prioriteit te geven aan de verdere ontwikkeling en implementatie van het metadataschema in het DMS en relevante vakapplicaties. Dit zal het beheer en de duurzame toegankelijkheid van de archiefbescheiden ten goede komen.
- De gemeente Zeewolde heeft nog geen vastgesteld bewaarbeleid voor analoge en digitale archiefbescheiden. Vanuit Meerinzicht wordt nog gewerkt aan de ontwikkeling van het strategisch informatiebeleidsplan waar ook de bewaarstrategie onderdeel van uitmaakt.
- De vernietigingslijsten worden door de Gemeente Zeewolde voorzien van de juiste categorie uit de selectielijst. De vernietigingslijst 2018 is voorgelegd aan Flevolands Archief. Het is zaak dat deze zo spoedig mogelijk wordt beoordeeld om onnodige opslag van te vernietigen archiefbescheiden te voorkomen.
- De gemeente Zeewolde past vervanging toe op alle archiefbescheiden die digitaal opgenomen worden in DMS/RMA Corsa. Het vervangingsbesluit hiervoor is vastgesteld

in 2015. De archivaris adviseert om vervanging uit te breiden naar (langer) te bewaren archiefbescheiden die zich in andere applicaties bevinden.

- De archiefruimte in Zeewolde voldoet niet aan de eisen die worden gesteld in de Archiefregeling. Aangezien de gemeente voornemens is om het archiefblok 1991 – 2010 vervroegd over te brengen en deels te digitaliseren, wordt deze situatie gedoogd tot 2020.

In navolging van de verslaglegging over 2017 zijn door Het Flevolands Archief onder meer de volgende stappen genomen:

- De periodieke verslaglegging aan de gemeente Zeewolde is hervat met het uitbrengen van het jaarverslag over 2017 en het nu voorliggende verslag over 2018.
- Het calamiteiten plan voor de archiefbewaarplaats is aan een herziening onderworpen en verwacht wordt dat deze in de loop van 2019 kan worden vastgesteld.
- Het Flevolands Archief heeft een servicebeleid vastgesteld voor bezoekers van de studiezaal en de online catalogus.

In december 2018 is bij Het Flevolands Archief de aansluiting op het e-Depot van het nationaal archief gerealiseerd. In dat kader worden diverse trajecten in gang gezet om beheer, organisatie en technische infrastructuur goed vorm te geven. Samen met de gemeente Zeewolde zal worden bekeken welke voorbereidingen getroffen kunnen worden met het oog op toekomstig overbrengen of uitplaatsen van digitale archieven.

Gemeenschappelijke regelingen en uitvoeringsorganen

Via Gemeenschappelijke Regelingen worden bepaalde uitvoerende taken van de gemeente Zeewolde uitbesteed aan organisaties. Deze Gemeenschappelijke regelingen worden in een register bijgehouden. Het is van belang dat de gemeente heldere afspraken maakt met de desbetreffende organisaties over het informatiebeheer. Alleen door samen te werken kunnen oplossingen gevonden worden voor de uitdagingen op het gebied van digitaal informatiebeheer. De GR Meerinzicht speelt in dat kader een belangrijke rol. Het toezicht op het informatiebeheer bij deze gemeenschappelijke regelingen is deels voorbehouden aan de archivaris van het Flevolands Archief. In 2018 is er helaas onvoldoende capaciteit geweest om deze toezichthoudende taken te intensiveren. Een update (voor zover bekend):

Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vecht

Toezichthouder: Provinciearchivaris Flevoland (Het Flevolands Archief)

In samenspraak met andere toezichthouders zijn in 2018 de eerste stappen gezet om het archief- en informatiebeheer bij de Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vecht aan een nader onderzoek te onderwerpen. Dit onderzoek zou namens de toezichthouders door het Flevolands Archief worden uitgevoerd. Er is veelvuldig contact geweest over de taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van het informatiebeheer en inmiddels ziet de OFGV voldoende aanknopingspunten om met elkaar verder te gaan. Beoogd wordt om het onderzoek na de zomer van 2019 van start te laten gaan. Vanwege de implementatie van het nieuwe zaakstelsel en tijdelijke onderbezetting bij de OFGV (er wordt gezocht naar een nieuwe recordmanager) is een eerder moment niet haalbaar.

Aandachtspunten 2018 en aanbevelingen voor 2019

- **Vervanging van WMO dossiers**

De werkwijze voor digitaliseren en vervangen van WMO-dossiers is een aandachtspunt. De digitalisering vindt niet plaats conform de vastgestelde procedure. Er wordt gescand op multifunctionals waardoor de kwaliteit niet gegarandeerd kan worden. Ondertekende brieven worden niet bijgescand, hetgeen betekent dat dossiers onvolledig worden gearchiveerd. De archivaris adviseert de gemeente om de nodige maatregelen te nemen ter verbetering van het informatiebeheer binnen het Sociaal Domein

- **Vertraging in het overbrengen van archiefbescheiden**

Er is nog een achterstand in het overbrengen van archieven, die op grond van artikel 12 van de Archiefwet overgebracht hadden moeten zijn (ouder dan 20 jaar). Het betreft hier het bouwvergunningen archief (periode: ca. 1952 – 1983, 1984 –1996), en de vervallen milieuvergunningen (1984 – 1996). De gemeente heeft het voornemen om de bouwvergunningen te digitaliseren, maar het proces van bewerking heeft even stilgelegen. In 2018 zijn hiervoor de financiële middelen beschikbaar gesteld en in 2019 zal de digitalisering worden uitgevoerd. Hierdoor is de verwachte overbrenging in 2018 niet gerealiseerd. De archivaris adviseert de gemeente om in 2019 de benodigde mensen en middelen vrij te maken om deze aanzienlijke achterstand in te lopen.

- **Archiefruimten**

De gemeente Zeewolde beperkt het gebruik van de archiefruimte, aangezien deze niet voldoet aan de eisen die in de Archiefregeling gesteld worden. Mocht de gemeente in de

toekomst de ruimte willen gaan gebruiken voor te bewaren archiefbescheiden, dan zullen daar de nodige maatregelen voor moeten worden getroffen. Het is niet bekend of de server ruimte voldoet aan de gestelde eisen en in dat kader zou de archivaris een inspectie willen voorstellen.

- **Totaaloverzicht van archiefbescheiden**

Ingevolge artikel 18 lid 1 van de Archiefregeling is de gemeente verplicht om over een actueel, compleet en logisch samenhangend overzicht van archiefbescheiden te beschikken. Het ontbreken van bijv. werkprocessen, locaties, applicaties en bewaartermijnen zorgt voor een incompleet beeld van de informatie. Een dergelijk overzicht is bij de gemeente Zeewolde nog niet compleet en de archivaris adviseert om dit aan de hand van de verschillende werkprocessen verder in kaart te brengen.

- **Bewaren of vernietigen**

Aan de hand van een selectielijst bepaalt de gemeente welke informatie vernietigd kan worden en welke archiefbescheiden voor bewaring in aanmerking komen. Deze termijnen moeten in de applicaties worden aangegeven en de gemeente zal er voor moeten zorgdragen dat digitale vernietiging daadwerkelijk plaatsvindt. In dit kader verdient het ook aanbeveling om na te gaan in hoeverre de gemeente voor bestuurlijke aangelegenheden gebruik maakt van nieuwe digitale informatiekanaalen. Zo wordt de gemeentelijke website inmiddels gearchiveerd. De archivaris geeft de gemeente in overweging mee om ook social media en digitaal berichtenverkeer zoals whatsapp en sms in dit selectieproces mee te nemen. Recent is door de bestuursrechter uitgesproken dat sms- en whatsapp berichten onder het bereik van de Wob vallen, hetgeen betekent dat relevante berichten ook duurzaam bewaard moeten worden.

- **Raadpleging persoonskaarten**

Hoewel in januari 2018 de persoonskaarten van de gemeente Zeewolde formeel zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats van Het Flevolands Archief, worden de kaarten nog veelvuldig geraadpleegd door de medewerkers van de gemeente. In dat kader verdient het aanbeveling om de persoonskaarten te laten digitaliseren, zodat de informatie op een efficiënte en tevens veilige manier ter beschikking kan worden gesteld aan de medewerkers. De archivaris adviseert om hier budget voor vrij te maken.

- **Strategisch Informatie-overleg**

In 2012 heeft de wetgever bij de wijziging van het Archiefbesluit 1995 Het Strategisch Informatie Overleg (SIO) geïntroduceerd. In dit structurele overleg kan door deskundigen op strategisch niveau van gedachten gewisseld worden over informatiebeheer. Thema's die

daarbij aan de orde komen zijn onder meer: waardering en selectie van informatie (wat bewaren we, wat vernietigen we), het signaleren van hotspots (van welke belangrijke maatschappelijke gebeurtenissen moet de informatie worden vastgelegd), ketensamenwerking (overleg met partners in de informatieketen over archiefbeheer en vinden van oplossingen voor de uitdagingen op het gebied van digitaal informatiebeheer) en de aansluiting op het e-Depot. Ook richtlijnen voor gebruik whatsapp, facebook en andere communicatieplatformen kunnen in het SIO worden besproken.

De archivaris adviseert de gemeente Zeewolde om in 2019 een SIO in te stellen. Hieraan zouden kunnen deelnemen: de gemeentesecretaris, de ambtenaar die verantwoordelijk is voor de informatiehuishouding, de gemeentearchivaris, ICT-manager, strategische adviseur(s) op het gebied van recordmanagement/informatiebeheer en eventuele externe deskundigen namens de recht- en bewijszoekende burger.

- **Afstemming tussen informatiedisciplines**

Goed informatiebeheer komt tot stand door bundeling van krachten en expertises. Beveiliging, privacy, bewaartermijnen en metadatering; het zijn allemaal aspecten die bijdragen aan de kwaliteit en toegankelijkheid van de informatiehuishouding. Een samenwerking tussen informatie-adviseurs en recordmanagers binnen DIV, ICT, CISO, FG, de archivaris en andere disciplines in het informatiebeleidsveld is in dat kader onontbeerlijk. Door met elkaar de archivering en beheercondities vorm te geven, kan het informatiebeheer verder verbeterd worden.

- **Tot slot**

Gezien de achterstand in archiefbewerking en te nemen maatregelen met het oog op kwaliteitszorg en duurzame toegankelijkheid bestaat de indruk dat er een tekort is aan middelen en mensen bij de gemeente Zeewolde. Bij het Flevolands Archief was de personele bezetting in 2018 niet toereikend om de toezichthoudende taken van de gemeentearchivaris verder te kunnen intensiveren. Voor 2019 kan in overleg met de gemeente bepaald worden of en welke werkprocessen nog aan een nader onderzoek kunnen worden onderworpen.